

Ärende LED 2016/257 handling 2

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över SOU 2016:40 – Straffrättsliga åtgärder mot deltagande i en väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har anmodats att yttra sig över förslagen i betänkandet. Utifrån DO:s uppdrag avger DO följande yttrande.

Det är ytterst viktigt att den mycket allvarliga brottslighet som terroristhandlingar utgör beivras. Samtidigt får skyddet för grundläggande rättigheter, så som förbudet mot diskriminering, inte riskera att urholkas. De delar av förslagen som avser ytterligare kriminaliseringar för att förebygga och förhindra att någon deltar i en väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation (avsnitt 3.8) kan inge vissa betänkligheter ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Här bör särskilt nämnas den osäkra definitionen av terrorism, svårigheterna i fråga om utredning och bevisning av denna typ av gärningar när de begåtts under en väpnad konflikt samt det faktum att de subjektiva avsikterna hos den enskilde kan komma att få ett mycket stort utrymme vid bedömningen av om en brottslig handling har begåtts. DO bedömer vidare att det inte kan uteslutas att denna rättsosäkerhet riskerar att särskilt drabba vissa etniska och/eller religiösa minoriteter. Det synes inte kunna uteslutas att de handlingar som genom förslagen bör straffbeläggas kan vara svåra för rättsvårdande myndigheter att skilja från handlingar som inte begås med någon brottslig avsikt, så som olika former av bistånd till närstående i ursprungslandet.

DO noterar att utredningen har i uppdrag att noga beakta skyddet för grundläggande fri- och rättigheter, bl.a. rätten till rörelsefrihet och föreningsfriheten. Bedömningar och förslag som utredningen lämnar ska vara förenliga med såväl regeringsformen som Europakonventionen och Sveriges folkrättsliga förpliktelser i övrigt.

DO konstaterar i detta avseende att det krävs att diskrimineringsförbudet i Europakonventionens artikel 14 efterlevs för att Sverige ska uppfylla sina konventionsrättsliga förpliktelser. Hur efterlevnaden av diskrimineringsförbudet ska säkerställas analyseras inte närmre i betänkandet.

DO anser att frågeställningarna ovan bör bli föremål för fortsatt övervägande.
DO har i övriga delar ingenting att erinra mot förslagen i betänkandet.

Beslut i detta ärende har fattats av diskrimineringsombudsmannen Agneta Broberg efter utredning och förslag från utredaren Linnea Sigeman. I den slutliga handläggningen har också enhetscheferna Rickard Appelberg och Lovisa Strömberg samt utredaren Ammar Makboul deltagit.

Agneta Broberg
Diskrimineringsombudsman

Linnea Sigeman
Utredare